

ЛЕСЛИ П. ХАРТЛИ НЯКОЙ В АСАНСЬОРА

Превод от английски: Бисера Янкова, 1986

chitanka.info

— Някой слиза с асансьора, мамо!

— Не, милото ми, грешиш, няма никой.

— Но аз го виждам през решетките — един висок господин.

— Така ти се струва, това е само сянка. Сега ще видиш, че асансьорът е празен.

И той винаги беше празен.

Този разговор се повтаряше постоянно, почти без изменения, откакто мистър и мисис Молдън и синът им Питър бяха пристигнали в хотел „Бромптън Корт“, където щяха да прекарат Коледа поради затруднения от домакински характер. Незапознато с хотелския живот, малкото момче никога не беше виждало асансьор и бе очаровано от него. Когато майка му или баща му натиснеше копчето, за да го повика, Питър заставаше малко встрани и го наблюдаваше как се движи надолу.

Таванът на партера беше висок, така че като се спускаше, асансьорът се виждаше за няколко секунди, преди да спре на етаж, и точно тогава, още при първото му появяване, Питър видя фигурата. Тя винаги беше на едно и също място, в левия ъгъл на кабината, с лице към него. Той, разбира се, не можеше да я види ясно поради двойната решетка, вратата на асансьора и вратата на шахтата, които трябваше да бъдат винаги добре затворени.

Бяха му казали да не се вози сам — ненужно предупреждение, тъй като той свързваше асансьора с нещата, които бяха позволени само на възрастните, и за разлика от повечето малки момченца не гореше от желание да се ползува от привилегиите на по-големите; достатъчно му беше да се удивлява и да се възхищава. Асансьорът го привличаше по-скоро като вълшебно, отколкото като механическо устройство. Приемайки вълшебството, той можеше да вярва, че в асансьора наистина има някакъв обитател, независимо от очевидния факт, че след възхитителното заключително щракване обитателят изчезваше.

— Ако не ми вярваш, попитай баща си — казваше майка му.

Питър не искаше да направи това поради две причини, едната от които беше по-лесно обяснима от другата.

— Татко ще каже, че съм глупав.

— О, не, той никога няма да каже такава неща.

Това не беше съвсем вярно. Като всеки добросъвестен съвременен баща господин Молдън съзнаваше, че в такава ранна възраст подобна обида е много опасна: психологическите последици можеха да се окажат непоправими. Но с Фройд или без Фройд, бащите си оставаха бащи и понякога, когато Питър го ядосваше, мистър Молдън действително избухваше. Макар че Питър обичаше баща си, в скритите му представи той имаше много по-голям авторитет и внушаваше по-голямо страхопочитание, отколкото би предположил страничният наблюдател.

Другата причина, която Питър не разкри, беше по-фантастична. Не го беше попитал, защото, щом баща му беше с него, Питър не виждаше фигурата в асансьора.

Мисис Молдън си спомни за разговора и го разказа на мъжа си. „Асансьорът е на тъмно — каза тя — и предполагам, че момчето действително вижда нещо; то е толкова по-близо до земята от нас. Вероятно решетките хвърлят сянка и очертават някакъв силует, който ние не можем да видим. Не зная дали това го плаши, но би могъл да си поговориш с него.“

Отначало на Питър му беше по-скоро интересно, отколкото страшно. След това започна да развива своя теория. Щом фигурата се появява само в отсъствието на баща му, не следва ли от това, че фигурата е собственият му баща? Трудно можеше да се каже доколко Питър вярваше в това, но тъй като искаше да си фантазира, за него фигурата се превърна в „татко в асансьора“. Мисълта за „татко в асансьора“ наистина го плашеше и мястото около шахтата, където постоянно се навърташе, подтикван от неопределим импулс, се превърна в нещо страшно.

Наближаваше Коледа и хотелът започна да се украсява, с вечнозелени растения. Над стълбата до асансьора беше окачено клонче от имел и това подсказа на мистър Молдън една идея.

Застанали под него в очакване на асансьора, той каза на Питър:

— Майка ти ми каза, че виждаш в асансьора някой, който не е там.

Гласът му прозвуча по-укорително, отколкото искаше, и Питър трепна.

— О, сега не — каза той съвсем искрено, — само понякога.

— Майка ти ми каза, че винаги го виждаш — каза баща му отново по-строго, отколкото възнамеряваше. — И знаеш ли кой може да е той?

Обхванат от ужас, Питър извика:

— О, моля те, не ми казвай!

— Защо, глупчо — отвърна с равен тон баща му, — не искаш ли да разбереш?

Засрамен от страхливостта си, Питър каза, че иска.

— Та това, разбира се, е Дядо Коледа.

У него се надигна вълна на облекчение.

— Но Дядо Коледа не слиза ли през комина?

— Така е било преди, но не и сега. Сега той взема асансьора!

За миг Питър се замисли.

— Ще се облечеш ли и тази година като Дядо Коледа — попита той, — макар че сме на хотел?

— Може би.

— И ще слезеш с асансьора?

— Не бих се поколебал.

След това Питър се почувствува по-спокоен по отношение на призрачния пътник зад решетките. Дядо Коледа не би сторил на никого нищо лошо, дори и да беше (както сега Питър вярваше) собственият му баща. Питър беше едва на шест години, но си спомняше две Коледи, когато баща му се бе облякъл като Дядо Мраз и за него това беше възхитително преживяване. Той с нетърпение очакваше тази Коледа, когато призракът в ъгъла най-после щеше да се превърне в реалност.

Уви, два дена преди Коледа асансьорът се повреди. На вратите на всички етажи, които обслужваше, а те бяха пет (шест, ако се броеше и сутеренът), висеше надпис: „Не работи“. Питър се оплакваше шумно като всички останали, макар че, без да знае защо, тайно се радваше, че асансьорът вече не работи; и нямаше нищо против да изкачва пеша четирите етажа до своята стая, която беше свързана със стаята на родителите му, но си имаше и отделна врата. По стълбите той срещаше работниците (никога не знаеше на кой етаж ще ги види) и от тях събираше последните новини за асансьорната криза. Работели извънредно, казваха му те, и като него очаквали с нетърпение да видят края на работата. Понякога дори си подвикваха един на друг: „Хайде,

по-живо.“ Той винаги ги питаше кога ще свършат и те неизменно отговаряха: „Най-късно на Коледа.“

Питър не се съмняваше в това. За него работниците бяха непогрешими, притежаваха вълшебна сила и не се подчиняваха на обикновените закони, които управляват асансьорите. Как само оставяха вратите отворени, подвикваха си един на друг през страшната шахта и не обръщаха никакво внимание на гостите на хотела, като че ли те не съществуваха! Единствено с Питър благоволяваха да разговарят.

Но Коледа дойде, сутринта премина, следобедът също, а асансьорът все още не тръгваше. Мъжете работеха с напрегнати лица и с потисната припряност и дори не отвърнаха на неговото „лека нощ“, когато мина покрай тях, за да отиде да спи. Да спи! Беше се молил да му разрешат този път да остане за вечеря, уверяваше ги, че няма да може да заспи, докато не дойде Дядо Коледа. Лежеше буден, заслушан в припрените гласове на мъжете, като се питаше кой удар с чука ще бъде последен, а после, точно когато шумът започна да утихва, заспа.

Насън той се пренесе във времето. Нима вече бе полунощ? Не, защото родителите му най-после се бяха съгласили той да слезе за вечеря. Сега беше моментът. Извърнал поглед от забранения асансьор, той се прокрадна надолу. В залата имаше часовник, но той беше спрял. В трапезарията имаше още един часовник, но смееше ли да влезе сам, щом никой не го водеше и всички щяха да го изгледат? Реши се да влезе и там, на тяхната маса, която невинаги можеше да намери, видя майка си. Тя също го забеляза и тръгна към него, проправяйки си път между масите, като че ли те бяха просто мебели, а не далечни острови под вражеско владичество.

— Скъпото ми момче — каза тя, — не можах да те открия — никой не успя, но ето те тук.

Тя го поведе обратно и после седнаха.

— Татко ти ще дойде след минута.

Минутите минаваха; внезапно се чу трясък. Изглежда, идваше отвътре, вероятно от кухнята. Усмивки озариха лицата на посетителите. Един мъж от съседна маса се засмя и каза: „Нещо падна на пода! Някой ще загази!“

— Какво става? — прошепна Питър, твърде възбуден, за да говори високо. — Някой удари ли се?

— О, не, миличък, някой изпусна поднос, това е всичко.

Питър бе разочарован, защото след тази незначителна случка баща му нямаше да се появи с подобаващия гръм и трясък, а той не се съмняваше, че баща му ще пристигне като Дядо Коледа. Напрежението беше непоносимо.

— Мога ли да отида във фойето и да го почакам?

Майка му се поколеба и после каза „да“.

Фойето беше пусто. Бяха освободили дори портиера. Дали пък ще е нечестно, запита се Питър, и дали няма да развали изненадата, ако почака Дядо Коледа до асансьора? Вълшебството има свои правила, които не трябва да се нарушават. Но сега той беше там, на старото си място пред асансьорната шахта, и кабината Ще се спусне отгоре, ако той натисне бутона. Знаеше, че не бива да го прави, че беше забранено, че баща му ще се сърди, и въпреки това посегна и го натисна.

Но нищо не се случи, асансьорът не дойде, и то защо? Защото някой небрежен човек бе забравил да затвори вратата — беше си „играл с асансьора“, както казваше баща му. Може би работниците бяха я забравили, забързани да се приберат вкъщи. Трябваше да направи само едно нещо — да открие на кой етаж вратата е оставена отворена и после да я затвори.

Това беше на техния етаж и в съня не му се стори странно, че асансьорът не беше там и не блокираше черната дупка на шахтата, макар че не посмя да погледне надолу. Вратата щракна. Той тържествуваше и това му даде криле; намери се отново на приземния етаж с пръст върху бутона. Чувство за могъщество, непознато дотогава, премина през него, когато устройството откликна на неговото докосване.

Но какво ставаше? Асансьорът идваше отдолу, а не отгоре и нещо не беше наред с тавана му — назъбена дупка, през която проникваше светлина. Но фигурата беше там, в обичайния си ъгъл, и този път не изчезваше, а продължаваше да стои там, Питър я виждаше през лабиринта на решетките — една фигура в червена мантия, обшита с бели кожи, и с червена качулка на главата: баща му, Дядо Коледа, „татко в асансьора“. Но защо той не го поглеждаше и защо бялата му брада беше нашарена с червено?

Двете решетки се сгънаха, когато Питър ги дръпна. В краката на баща му имаше играчки, но той не можеше да ги докосне, защото и те бяха червени, червени и мокри като пода на асансьора, червени като назъбената мълния, която прониза мозъка му...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.